

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

***«Κύρωση της Σύμβασης Δωρεάς για την ανέγερση νέου κτιρίου
για τη στέγαση Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας «ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ»
στην Παθολογική Κλινική / Ογκολογικό Τμήμα του Πανεπιστημιακού
Γενικού Νοσοκομείου Πατρών»***

I. Γενικές Παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών υποθέσεων, αφορά την κύρωση Σύμβασης Δωρεάς και αποτελείται από τρία (3) άρθρα.

Με τις διατάξεις του κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 26.8.2025 Σύμβαση Δωρεάς με το συνημμένο σε αυτή Παράρτημα, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Άννας - Μαρίας - Λουΐζας Λάτση («Δωρήτρια»), καθώς και του εκ τρίτου συμβαλλόμενου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, με την επωνυμία «Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών (Π.Γ.Ν.Π.) "ΠΑ-ΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ"», που εδρεύει στην Πάτρα, για την ανέγερση νέου κτιρίου για τη στέγαση της Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας «ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΣ» στην Παθολογική Κλινική/Ογκολογικό Τμήμα του Π.Γ.Ν.Π.

B. Το άρθρο πρώτο του νομοσχεδίου περιλαμβάνει το κείμενο της υπό κύρωση Σύμβασης, η οποία αποτελείται από έντεκα (11) άρθρα και ένα (1) Παράρτημα.

Με το άρθρο 1 της Σύμβασης τίθεται το προοίμιό της, όπου αναφέρεται ο ρόλος που διαδραματίζει το ογκολογικό Τμήμα της Παθολογικής Κλινικής του Π.Γ.Ν.Π. στην κάλυψη των αναγκών της πλειονότητας των ογκολογικών ασθενών της Νοτιοδυτικής Ελλάδας, και τονίζεται ότι η υλοποίηση του παρόντος έργου κρίνεται καίρια για την κάλυψη των υφιστάμενων και μελλο-

ντικών αναγκών σε ογκολογική φροντίδα. Με το άρθρο 2 της Σύμβασης, καθορίζεται το αντικείμενό της, το οποίο είναι η πλήρης χρηματοδότηση για τη μελέτη, την κατασκευή κτηρίου, την αγορά και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού για τη Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας για ογκολογικούς ασθενείς του Π.Γ.Ν.Π., σύμφωνα με την τεχνική περιγραφή του Παραρτήματος. Στο πλαίσιο αυτό, η Δωρήτρια αναλαμβάνει την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών και τη σύνταξη προϋπολογισμού, την κατασκευή του κτηρίου και τη διαμόρφωση διαδρόμου σύνδεσής του με το υφιστάμενο συγκρότημα και την προμήθεια ιατρικού και τεχνολογικού εξοπλισμού. Στο άρθρο 3 ορίζεται ότι το συνολικό ποσό της Δωρεάς θα ανέλθει έως το ποσό των δέκα εκατομμυρίων ευρώ (10.000.000). Με το άρθρο 4 ορίζεται ότι οι απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση και ολοκλήρωση του Έργου, θα γίνονται από τη Δωρήτρια ή από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από αυτήν, και ότι και η Δωρήτρια υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως κάθε τέσσερις (4) μήνες το Ελληνικό Δημόσιο και το Νοσοκομείο για την πορεία υλοποίησης του Έργου. Επίσης, οι εργασίες εκτέλεσης του Έργου θα αρχίσουν εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση και το Έργο θα αποπερατωθεί εντός δεκαέξι (16) μηνών από την έναρξη των εργασιών, με την επιφύλαξη του άρθρου 9. Στο άρθρο 5 καθορίζεται ότι η Σύμβαση, μετά την έναρξη ισχύος της, επέχει θέση άδειας δόμησης, χωρίς προέγκριση ή άλλη αναγκαία σχετική διοικητική πράξη κατασκευής του Έργου και έγκρισης τυχόν παρεκκλίσεων όρων δόμησης από τις διατάξεις της υφιστάμενης πολεοδομικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα. Με το άρθρο 6 εισάγονται φορολογικές ρυθμίσεις και, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι η Σύμβαση και κάθε συναρτώμενη με αυτήν σύμβαση απαλλάσσονται από κάθε φόρο επιβαλλόμενο από τη φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα, τέλος, κράτηση, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου, των ΟΤΑ ή οποιουδήποτε τρίτου. Περαιτέρω, η Δωρεά και οι σχετικές συμβάσεις και τα παραστατικά απαλλάσσονται από τον εκάστοτε ισχύοντα Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ενώ, οι απαλλαγές που προβλέπονται, δεν εφαρμόζονται στον φόρο εισοδήματος και στις εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς των υπόχρεων προσώπων.

Με το άρθρο 7 παρέχεται στη Δωρήτρια το δικαίωμα να προβαίνει σε όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του Έργου. Το άρθρο 8 περιλαμβάνει τη ρύθμιση της ευθύνης των Μερών. Συγκεκριμένα, η Δωρήτρια μετά την ολοκλήρωση του Έργου και την παραλαβή από το Νοσοκομείο, δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση ή ευθύνη. Προσδιορίζονται ειδικότερες υποχρεώσεις του Νοσοκομείου και του Ελληνικού Δημοσίου προς υλοποίηση του έργου, και ορίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο και το Νοσοκομείο

δεν θα προβαίνουν σε οποιαδήποτε αλλαγή στη χρήση ή στην ονομασία της Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας, χωρίς τη συγκατάθεση της Δωρήτριας. Στο άρθρο 9 ρυθμίζεται η περίπτωση καθυστέρησης ή αναστολής εργασιών, καθώς και η περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης για λόγους ανωτέρας βίας. Το άρθρο 10 περιλαμβάνει την αναγνώριση και αποδοχή της Δωρεάς από το Ελληνικό Δημόσιο και το Νοσοκομείο. Τέλος, το άρθρο 11 ορίζει ότι οι όροι της Σύμβασης είναι ουσιώδεις, ότι οποιαδήποτε τροποποίηση ή κατάργησή τους μπορεί να γίνει μόνο εγγράφως, και ότι οι τυχόν ανακύπτουσες διαφορές επιλύονται με προσφυγή σε διαιτησία. Το Παράρτημα, περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή του έργου καθώς και επισυναπτόμενα σχέδια του Έργου.

Με το άρθρο δεύτερο, ορίζεται ότι, οι παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που προκύπτουν από κάθε είδους σύμβαση συναφθείσα μεταξύ του υποκειμένου στον φόρο προμηθευτή και της Δωρήτριας ή του φορέα υλοποίησης ή του υπεργολάβου που ορίζεται από τη Δωρήτρια ή του Π.Γ.Ν.Π. στο πλαίσιο της Σύμβασης Δωρεάς, απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α., καθώς και ότι στο πλαίσιο της ίδιας της Σύμβασης για την προμήθεια υλικών, μηχανημάτων και εν γένει εφοδίων για την εκτέλεση της δωρεάς, ηλεκτρικού, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού, συναφών μελετών, καθώς και κάθε επιμέρους υπηρεσίας ή παροχής που αποτελεί αντικείμενο της δωρεάς, η Δωρήτρια και ο εκάστοτε φορέας υλοποίησης ή υπεργολάβος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, γενικό ή ειδικό, περιλαμβανομένου και του Φ.Π.Α., καθώς και από κάθε επιβαλλόμενο από τη φορολογική νομοθεσία δασμό, δικαίωμα εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών, τέλος, ψηφιακό τέλος συναλλαγής, δικαίωμα, κράτηση ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και γενικά κάθε επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, λιμενικής ή τελωνειακής αρχής ή οργανισμού.

Τέλος, με το άρθρο τρίτο ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου και της υπό κύρωση Σύμβασης.

II. Επί των τίτλων του νομοσχεδίου, του άρθρου πρώτου και του Παραρτήματος της υπό κύρωση Σύμβασης Δωρεάς

Στον τίτλο του νομοσχεδίου, στο άρθρο πρώτο, καθώς και στο Παράρτημα της υπό κύρωση Σύμβασης Δωρεάς, η λέξη «Κτιρίου», πρέπει να αναγραφεί στο ορθό: «Κτηρίου».

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου πρώτου

Με το Άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η ως άνω Σύμβαση Δωρεάς.

Σχετικώς σημειώνεται ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης ή δημόσιας σύμβασης, κατά την ορολογία του ενωσιακού δικαίου (βλ. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2023, σελ. 241 επ.). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική όταν η σύμβαση καταρτίζεται με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλόμενους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δυνάμει της οποίας και μόνο παράγει δικαιώματα και υποχρεώσεις (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, όπ. παρ., παρ. 197, σελ. 271 επ., σύμφωνα με τους οποίους, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας. Βλ., επίσης, Α. Γέροντα - Π. Παυλόπουλο - Γ. Σιούτη - Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, 2022, σελ. 459 επ., καθώς και ΣΤΕ 880/2016 και 21/2019). Αυτονόητο είναι ότι η νομοθετική κύρωση δεν δύναται καταρχήν να θεραπεύσει ελαττώματα λόγω παράβασης συνταγματικών κανόνων ή κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τούτο κατά τη σύναψη τόσο της αρχικής σύμβασης όσο και των τυχόν τροποποιήσεών της.

Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες δεσμευτικούς για τρίτους, έχουν ισχύ τυπικού νόμου, και οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ., ενδεικτικά, τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. - Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (ν. 4597/2019), «Κύρωση της Σύμβασης Μίσθωσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της εταιρείας ΕΝ-

ERGEAN OIL & GAS- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ για την παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή "Αιτωλοακαρνανία"» (ν. 4524/2018), «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ν. 4612/2019), «Κύρωση της από 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο Ι και της από 3.2.2020 τροποποιητικής σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος "Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος" και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας» (ν. 4667/2020), «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΙΝΟΣΕ Μεταφορές-Μεταφορικές Υπηρεσίες Επιβατών και Φορτίου Ανώνυμη Σιδηροδρομική Εταιρεία» (ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.) για την ανάθεση Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών» (ν. 4953/2022)).

2. Επί του άρθρου δεύτερου

Με την παράγραφο 6.1 του άρθρου 6 της υπό κύρωση Σύμβασης Δωρεάς ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι κάθε συναρτώμενη με τη Σύμβαση Δωρεάς «σύμβαση έργου, προμήθειας εξοπλισμού, υλικών, μηχανημάτων και ανταλλακτικών, υπηρεσιών, μίσθωσης πράγματος, υπεργολαβίας ή συνεργασίας με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και γενικά κάθε σύμβαση η οποία συνάπτεται με οποιονδήποτε τρίτο (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) προς υλοποίηση της παρούσας Δωρεάς ή με αφορμή την παρούσα, από τον Δωρητή, τον γενικό εργολάβο που θα αναλάβει την υλοποίηση και την επίβλεψη του Έργου ή τον εκάστοτε φορέα υλοποίησης ή υπεργολάβο της Ελλάδας ή της αλλοδαπής, τον οποίο έχει υποδείξει η Δωρήτρια ή το Νοσοκομείο, καθώς επίσης και τα κατά νόμο παραστατικά (τιμολόγια/αποδείξεις) που θα εκδίδονται σύμφωνα με τις ως άνω συμβάσεις απαλλάσσονται από κάθε φόρο επιβαλλόμενο από τη φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα (περιλαμβανόμενων όλων των παρακρατούμενων φόρων), τέλος, κράτηση, δικαίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου, των ΟΤΑ ή οποιουδήποτε τρίτου».

Περαιτέρω, με την παράγραφο 6.2 ορίζεται και ότι «[γ]ια την προμήθεια υλικών, μηχανημάτων και εν γένει εφοδίων για την εκτέλεση της Δωρεάς, ηλεκτρικού, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού, συναφών μελετών καθώς και κάθε επιμέρους υπηρεσίας ή παροχής που αποτελεί αντικείμενο της Δωρεάς, η Δωρήτρια και ο εκάστοτε φορέας υλοποίησης απαλλάσσονται από

κάθε φόρο, γενικό ή ειδικό, περιλαμβανόμενου και του Φ.Π.Α. κατ' εφαρμογή της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του ν. 5144/2024, καθώς και από κάθε επιβαλλόμενο από τη φορολογική νομοθεσία δασμό, δικαίωμα εκτελέσεως τελωνειακών εργασιών, τέλος, ψηφιακό τέλος συναλλαγής, δικαίωμα, κράτηση ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και γενικά από κάθε επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, Λιμενικής ή Τελωνειακής Αρχής ή Οργανισμού».

Επίσης, με την παράγραφο 6.4 ορίζεται ότι «[ο]ι απαλλαγές που προβλέπονται στην παράγραφο 6.1 δεν εφαρμόζονται στο φόρο εισοδήματος και στις εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς των υπόχρεων προσώπων».

Εξ άλλου, με το άρθρο δεύτερο του νομοσχεδίου ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «για την προμήθεια υλικών, μηχανημάτων και εν γένει εφοδίων για την εκτέλεση της δωρεάς[,] ηλεκτρικού, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού, συναφών μελετών, καθώς και κάθε επιμέρους υπηρεσίας ή παροχής που αποτελεί αντικείμενο της δωρεάς, η δωρήτρια και ο εκάστοτε φορέας υλοποίησης ή υπεργολάβος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, γενικό ή ειδικό, περιλαμβανόμενου και του Φ.Π.Α., καθώς και από κάθε επιβαλλόμενο από τη φορολογική νομοθεσία δασμό, δικαίωμα εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών, τέλος, ψηφιακό τέλος συναλλαγής, δικαίωμα, κράτηση ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και γενικά κάθε επιβάρυνση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, λιμενικής ή τελωνειακής αρχής ή οργανισμού».

Από τη διατύπωση της παραγράφου 6.4 της υπό κύρωση Σύμβασης, η οποία ορίζει ότι οι απαλλαγές της παραγράφου 6.1 δεν καταλαμβάνουν τον φόρο εισοδήματος, δημιουργείται προβληματισμός ως προς το αν η απαλλαγή «από κάθε φόρο, γενικό ή ειδικό» για «την προμήθεια υλικών, μηχανημάτων και εν γένει εφοδίων για την εκτέλεση της Δωρεάς, ηλεκτρικού, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού, συναφών μελετών καθώς και κάθε επιμέρους υπηρεσίας ή παροχής που αποτελεί αντικείμενο της Δωρεάς», η οποία θεσπίζεται στην παράγραφο 6.2 υπέρ και του «εκάστοτε φορέα υλοποίησης», καταλαμβάνει και τον φόρο εισοδήματος.

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι με την προπαρατεθείσα ρύθμιση του άρθρου δεύτερου του νομοσχεδίου, η οποία είναι όμοια κατά περιεχόμενο με την ως άνω παράγραφο 6.2 της υπό κύρωση Σύμβασης, θεσπίζεται απαλλαγή «από κάθε φόρο, γενικό ή ειδικό», χωρίς όμως επιφύλαξη, αντίστοιχη της παραγράφου 6.4 της Σύμβασης, ως προς τον φόρο εισοδήματος.

Τέλος, παρατηρείται ότι, ενώ η παράγραφος 6.2 της Σύμβασης θεσπίζει φορολογικές απαλλαγές μόνο υπέρ της Δωρήτριας και του «εκάστοτε φορέα υλοποίησης», η αντίστοιχη περιεχομένου προπαρατεθείσα ρύθμιση του άρθρου δεύτερου του νομοσχεδίου φαίνεται να τις επεκτείνει, ενδεχο-

μένως και ως προς τον φόρο εισοδήματος, κατά τα προαναφερθέντα, και σε οποιονδήποτε «υπεργολάβο» για την «προμήθεια υλικών, μηχανημάτων και εν γένει εφοδίων για την εκτέλεση της δωρεάς[,] ηλεκτρικού, ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού, συναφών μελετών, καθώς και κάθε επιμέρους υπηρεσίας ή παροχής που αποτελεί αντικείμενο της δωρεάς».

3. Επί του άρθρου τρίτου

Στο άρθρο τρίτο, η φράση «της υπό κύρωσης Σύμβασης», πρέπει να διορθωθεί στο ορθό: «της υπό κύρωση Σύμβασης».

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2025

Οι Εισηγητές
Δάφνη Ακουμιανάκη
Επιστημονική Συνεργάτις
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Ομότιμος Καθηγητής του
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών